

СТАНОВИЩЕ

за

дисертационния труд на Милена Антонова Томанова,
докторант на редовна форма на обучение в катедра „Музика”

при Факултета по изкуствата,

на тема

„Ролята на музикално-сценичните жанрове за формиране на интерес към музикалното изкуство при деца в начална училищна възраст”,
за присъждане на ОНС „доктор” по научната специалност Методика на обучението по музика, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., област на висшето образование 1. Педагогически науки

Научен ръководител:

Филип Христов Павлов – доктор на изкуствоведческите науки, професор,
жив. ж.к. Младост 3, бл. 317, вх. А, ап. 3, 1712 София

Дисертантката Милена Антонова Томанова е действащ изпълнител – пианист/корепетитор, пряк участник в създаването и музикалното изграждане на редица сценични спектакли на камерна опера Благоевград, което е видно и от представената художествено-творческа справка в материалите по защитата. Това ѝ дава чудесна възможност да анализира и изгради своя теоретична концепция за разностранната проблематика при реализирането на произведения от този жанр. От позицията на своята теоретична подготовка, тя може да преценява постигнатите художествени резултати - от гледна точка на действащите артистични екипи от професионални изпълнители или смесени формации с участници деца. Очевидно, нейната пряка или косвена принадлежност към екипа, който изгражда конкретната постановка: режисьор, диригент, солисти, оркестранти, сценограф, осветител и др. специалисти, дава широки възможности за преценка на проблемите при изграждането на цялостния спектакъл и значението на всяка изпълнителска роля като художествено покритие и конкретно музикално постижение. Тази широка платформа на работната база е в основата на насочването ѝ към темата и развитието на дисертационния труд. Музикално-сценичните произведения дават несъмнено богат материал по отношение **„активирането на интереса към музиката при децата от начална училищна възраст”** – определение, залегнало в тезата на дисертационния труд.

Целта и задачите са ясно поставени в цялостната концепция на изследването, чийто **обект** са музикално-сценичните жанрове за деца и тяхното възпитателно въздействие върху подрастващите.

Съвсем стандартно в първа глава се представят исторически данни, които отдавна са обект на научни проучвания и разнородни изследователски трудове. Въпреки, че те очертават параметрите на ранното развитие на българската образователна система, не би могло в този труд да се достигне до научен коментар, какви са реалните важни приноси на системата към нейното днешно, особено интензивно по отношение на държавните стандарти и изисквания, концентрирано и конкретизирано специализирано музикално обучение. По-скоро са представени съществени различия, които днес очертават необходимостта от педагогическа активност по отношение музикалното развитие на децата от разглежданата възрастова категория.

От съществено значение е основополагащото разбиране за възможностите на музиката да формира личността. Осъщественият общ анализ на действащите програми по музика в началния курс на обучение изяснява и конкретизира целите и задачите, които стоят пред музикално-възпитателния процес в българското училище. Във втора глава се представят и коментират физиологични и психологични нагласи у децата, които могат да активират музикалното образование и да го превърнат в активно действаща част от обучението в училище и в извънучилищната дейност.

Несъмнено, основа на научната разработка на Томанова са опорните точки в трета и четвърта глава, чрез които тя се стреми да даде коректни отговори на 2 въпроса:

- ✓ доколко значението на сценичните творби, като образователен център и културна политика, е заложено в реалния музикален живот и е активно действащ социален компонент;
- ✓ може ли определени музикално-сценични произведения да спомогнат за формиране на интерес към музикалното изкуство в начална училищна възраст.

Според мен, тези две глави на дисертацията са в активна взаимосвързаност и предлагат изводи от важно значение в посоката на научното изследване. Разнообразният репертоар на театрите има мултифункционален ефект и предлага едновременно възможности за

музикалнообразователна и възпитателна дейност. Предложените и анализирани от Томанова творби представят максимално широка панорама на жанровото многообразие и дават общи изводи за възможността на сценичното творчество да развива компетентности за музикалното изкуство у децата - изпълнители или зрители на сценични произведения. Всички творби са подложени на конкретен анализ в следните художествени и образователни направления: либрето; музикалното развитие на сценичната творба; сценичното пространство и неговите аспекти на въздействие във възпитателния процес; развитието на компетентности за музикалното изкуство у децата - изпълнители или зрители на сценични произведения. Това е оригинален подход, който определя и **приносния характер на дисертационния труд, описан от авторката.**

Авторефератът коректно отразява съдържанието на дисертацията във всички посоки на научното изследване.

Представените **публикации** са реализирани в докторантския период, отразяват отделни страни на извършения изследователски процес, съдържат необходими данни за теоретичните постановки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че докторантката е извършила необходимите дейности, свързани с нейното научно развитие, представя добре своите идеи в основния текст на дисертацията, защитава аргументирано творческата си и изследователска концепция. Това ми дава основание да предложа на научното жури да **присъди на Милена Антонова Томанова образователната и научна степен „доктор” по научната специалност Методика на обучението по музика, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., област на висшето образование 1. Педагогически науки.**

20.11.2017 г.

Благоевград